

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและ
วิชาชีพทางการศึกษา กุรุสภา
ชื่อและนามสกุล นางราณี จินสุทธิ์
แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ วิภาวิน
2. อาจารย์ ดร. วิลาวัลย์ มาคุ้ม

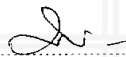
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. สมศักดิ์ คลประสิทธิ์)

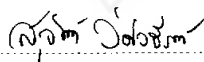
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ วิภาวิน)

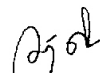
กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วิลาวัลย์ มาคุ้ม)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสารานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและ
วิชาชีพทางการศึกษา คุรุสภา

ผู้วิจัย นางราณี จินสุทธิ์ รหัสนักศึกษา 2501000471 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(สารสนเทศศาสตร์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ วิภาวิน
(2) อาจารย์ ดร. วิลาวัลย์ มากุ้ม **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพการศึกษาของคุรุสภา

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานคุรุสภา และผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่มาใช้บริการห้องสมุดคุรุสภาและวิทยบริการ ปีงบประมาณ 2553 จำนวน 461 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานคุรุสภา และผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และการจัดประชุมกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพการศึกษาของคุรุสภา ประกอบด้วย ด้านการจัดบริการสารสนเทศที่เน้นรูปแบบออนไลน์ ด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโดยการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก และด้านการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายสารสนเทศ (2) ปัจจัยสนับสนุนรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพการศึกษาของคุรุสภา ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ รูปแบบการบริการสารสนเทศ คุรุสภา

Thesis title: Development of an Information Service Model Educational Academic Service Center for the Teachers' Council of Thailand

Researcher: Mrs. Ranee Jeansuti; **ID:** 2501000471;

Degree: Master of Arts (Information Science)

Thesis advisors: (1) Dr. Namtip Wipawin, Associate Professor;

(2) Dr. Wilawan Makhum; **Academic year:** 2011

Abstract

The purpose of this research was to develop an information service model educational academic service center for the Teachers' Council of Thailand.

The research used a mixed methodology. The population was executives and officials in the Teachers' Council of Thailand, including educational personnel using the Library and Academic Service Center of the Teachers' Council of Thailand. The samples were 40 executives, officials in the Teachers' Council of Thailand and educational personnel. The data collection tools were interview forms, questionnaire and focus group meetings. The statistics used percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research results revealed that the information service model educational academic service center for the Teachers' Council of Thailand divided into two parts: (1) roles and duties of information service model educational academic service center: the Teachers' Council of Thailand comprise the area of providing online-based information services, public relations with media by coordination with internal and external organizations, and collaboration with information network; (2) factors supporting the information service model educational academic service center, which comprise the areas of management, personnel, budget and information technology.

Keywords: Information Service Model, the Teachers' Council of Thailand

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. น้ำทิพย์ วิภาวิน ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. วิลาวัลย์ มาคุ้ม ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ นับตั้งแต่การเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ การเลือกกรอบแนวคิดทฤษฎี วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปการอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบความถูกต้อง แก้ไข ปรับปรุง และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สมศักดิ์ คลประสิทธิ์ อาจารย์ ดร. พรศรี นิยมแก้ว คุณชนวนิศ รุจิรัชย์ ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้มีคุณภาพสูงสุด คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญสร้างรูปแบบทุกท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเข้าร่วมวิจัยในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ พร้อมทั้งให้แนวคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างรูปแบบการบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพทางการศึกษา ศุภสภา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ดิเรก พรสีมา ประธานกรรมการศุภสภา นายนิยม ศรีวิเศษ ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสังกัดสำนักงานเลขาธิการศุภสภา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพทางการศึกษา ศุภสภา

ขอขอบพระคุณ คุณชนยาดา เพชรนาค ดร. จิตติรัตน์ วิเชียรรัตน์ คุณรัตนา ศรีเปง คุณศิริดา เกตุเอี่ยม คุณเจนจิรา ช้วนนา คุณธรรมรัตน์ ชูเถื่อน คุณระวีวรรณ อ้นอ่วม คุณสิรินันท์ สำราญดี และบุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้า ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย มาโดยตลอด

นางราณี จินสุทธิ

มีนาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
บริการสารสนเทศ	9
บริบทที่เกี่ยวข้องกับคุรุสภา	14
ศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพทางการศึกษา คุรุสภา	25
ปัจจัยการบริหารการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ทางการศึกษา	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	89
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ และนำแนวคิดที่ได้มาใช้อำหนดแนวทาง สร้างกรอบรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์บริการทางวิชาการและวิชาชีพทางการ ศึกษา คุรุสภา	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	138
ข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ	162
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	179
สรุปการวิจัย	179
อภิปรายผล	185
ข้อเสนอแนะ	190
บรรณานุกรม	192
ภาคผนวก	200
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	201
ข รายชื่อผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของคุรุสภา	203
ค รายชื่อผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	205
ง แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารคุรุสภาและผู้ปฏิบัติงานของคุรุสภา	207
จ รายชื่อผู้บริหารคุรุสภา	211
ฉ แบบสอบถามบุคลากรสังกัดสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	213
ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสร้างรูปแบบ	220
ซ แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญสร้างรูปแบบ	222
ประวัติผู้วิจัย	226

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	89
ตารางที่ 4.2 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นผู้บริหารครูสภาและปฏิบัติงาน ของครูสภา.....	90
ตารางที่ 4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	138
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ.....	139
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกเป็นรายชื่อ	140
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ ด้านการประชาสัมพันธ์	143
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ ด้านการประสานความร่วมมือ.....	144
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ ด้านการบริหารจัดการ	145
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ ด้านบุคลากร	146
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ ด้านงบประมาณ	147
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	148

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 ภาพแสดงขั้นตอนการวิจัย.....	87
ภาพที่ 4.1 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านการจัดบริการสารสนเทศ.....	109
ภาพที่ 4.2 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านการประชาสัมพันธ์.....	112
ภาพที่ 4.3 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านการประสานความร่วมมือ.....	115
ภาพที่ 4.4 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านการบริหารจัดการ.....	117
ภาพที่ 4.5 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านงบประมาณ.....	119
ภาพที่ 4.6 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านบุคลากร.....	121
ภาพที่ 4.7 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	123
ภาพที่ 4.8 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการจัดบริการสารสนเทศ.....	125
ภาพที่ 4.9 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์.....	127
ภาพที่ 4.10 ร่างรูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการประสานความร่วมมือ.....	129
ภาพที่ 4.11 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านการบริหารจัดการ.....	131
ภาพที่ 4.12 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านงบประมาณ.....	133
ภาพที่ 4.13 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านบุคลากร.....	135

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.14 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามปัจจัยการบริหารรูปแบบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	137
ภาพที่ 4.15 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการบริการสารสนเทศ.....	151
ภาพที่ 4.16 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์.....	153
ภาพที่ 4.17 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการประสานความร่วมมือ.....	155
ภาพที่ 4.18 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ.....	156
ภาพที่ 4.19 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านการบุคลากร.....	157
ภาพที่ 4.20 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านงบประมาณ.....	158
ภาพที่ 4.21 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	160
ภาพที่ 4.22 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯด้านการบริการสารสนเทศ.....	164
ภาพที่ 4.23 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯด้านการประชาสัมพันธ์.....	166
ภาพที่ 4.24 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯด้านการประสานความร่วมมือ.....	168
ภาพที่ 4.25 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯด้านการบริหารจัดการ.....	170
ภาพที่ 4.26 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯด้านบุคลากร.....	172
ภาพที่ 4.27 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯด้านงบประมาณ.....	174

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.28 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯ	
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	176
ภาพที่ 4.29 รูปแบบการจัดบริการสารสนเทศของศูนย์ฯ.....	177

